

Vergaderjaar 2025–2026

35 123

Machtiging tot oprichting van de Nederlandse financierings- en ontwikkelingsinstelling Invest-NL (Machtigingswet oprichting Invest-NL)

Nr. 46

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 december 2025

Hierbij bied ik uw Kamer het Voortgangsverslag 2024 aan, waarin Invest-NL rapporteert over de voortgang op haar taken en doelstellingen die in het voorbije jaar zijn gerealiseerd.

Het Voortgangsverslag vloeit voort uit de aanvullende overeenkomst die, naast de machtigingswet, is gesloten tussen de Staat en Invest-NL. Hierin is afgesproken dat Invest-NL na afloop van elk boekjaar een voortgangsrapportage opstelt die inzicht biedt in de mate waarin de activiteiten binnen de afgesproken doeleinden en investeringsdomeinen vallen en voldoen aan de beoogde resultaten. Tijdens de wetsbehandeling van de machtigingswet voor de oprichting van Invest-NL is toegezegd dat uw Kamer deze jaarlijks ontvangt.

Invest-NL heeft bij de oprichting als doel meegekregen om, indien de markt hierin onvoldoende voorziet, bij te dragen aan het financieren en realiseren van maatschappelijke transitieopgaven door het aanbieden van toegang tot ondernemingsfinanciering. Binnen de kaders van de wet en de aanvullende overeenkomst heeft Invest-NL haar eigen strategie geformuleerd, waarbij vanaf de start prioriteit is gegeven aan de energietransitie, circulaire economie, life sciences & health en de financiering van het innovatieve en snelgroeiende mkb (startups en scale-ups).

In deze brief geef ik een appreciatie op het Voortgangsverslag en ga ik nader in op de activiteiten en ontwikkelingen van Invest-NL in 2024.

Algemeen

Het jaar 2024 markeert het vijfde bestaansjaar van Invest-NL sinds de oprichting in januari 2020. Het was wederom een jaar waarin volop ontwikkelingen hebben plaatsgevonden. In een tijd van forse bezuini-

gingen kreeg Invest-NL tot en met 2029 juist additionele middelen toegekend; een belangrijke stimulans voor haar verdere ontwikkeling als nationale financierings- en ontwikkelingsinstelling. In 2024 committeerde Invest-NL € 236 miljoen aan nieuwe investeringen, waarmee de mijlpaal van € 1 miljard aan bruto gecommiteerde investeringen werd gepasseerd. Daarnaast is Invest-NL als organisatie sterk in beweging. Zo was 2024 het derde volledige jaar dat het *Deep Tech Fund* operationeel was en wordt gewerkt aan de introductie van nieuwe financieringsinstrumenten, waaronder een mogelijk fonds-in-fonds in samenwerking met de pensioenfondsen. Ook is er € 250 miljoen beschikbaar gemaakt voor een nieuw *blended finance*-instrument en wordt de rol van Invest-NL op het gebied van *dual use* en defensiegerelateerde investeringen verkend.

Verder is van belang dat is gestart met de voorbereiding van de operationele, financiële en organisatorische integratie van Invest-NL en Invest International. Het doel is om per 1 januari 2028 één krachtige nationale investeringsinstelling te vormen.

i. Investeringsactiviteiten

Investeringsactiviteiten

Het doel van de investeringstak is om direct te investeren in bedrijven en projecten en indirect via fondsen, juist daar waar de markt hier niet of slechts beperkt in voorziet. Naast een goede business case zijn maatschappelijk rendement, impact en ESG belangrijke elementen waar Invest-NL naar kijkt bij een (mogelijke) investering. Zo zijn er in 2024 investeringen gedaan in Battolyser en AquaBattery, twee innovatieve spelers op het gebied van duurzame energieopslag. Ook is er geïnvesteerd in Carbyon, een hightechbedrijf dat directe luchtvangst van CO₂ opschaalt om emissies te reduceren, en in RIFT, dat industriële warmteprocessen verduurzaamt met ijzerbrandstof. Daarnaast droeg Invest-NL onder meer bij aan de versnelde elektrificatie van het openbaar vervoer via de financiering van Qbuzz. Bij deze en tal van andere investeringen heeft Invest-NL een cruciale rol gespeeld in het rondkrijgen van de benodigde financiering voor de betrokken bedrijven.

Zoals eerder benoemd, heeft Invest-NL in 2024 voor € 236 miljoen aan nieuwe investeringen gecommiteerd. Hiervan is € 171 miljoen gecommiteerd aan portfoliobedrijven (waarvan € 112 miljoen aan *nieuwe* portfoliobedrijven) en € 65 miljoen aan fondsmandaten (waarvan € 63 miljoen aan *nieuwe* fondsen).

Het bruto gecommiteerd investeringsvolume sinds 2020 komt uit op een totaal van € 1.145 miljoen. Hiermee zijn sinds de start tot eind 2024 93 investeringen verricht, waarvan 67 direct aan scale-up bedrijven. Daarnaast leiden de 26 indirecte investeringen in investeringsfondsen tot een veelvoud aan investeringen in Nederlandse start- en scale-ups.

Het totaal aantal investeringsaanvragen is in 2024 met ruim 70% toegenomen ten opzichte van het aantal in 2023. Invest-NL heeft in 2024 457 aanvragen ontvangen, waarvan aan 44 aanvragen een investering is gecommiteerd. Het aantal investeringen lag daarmee iets hoger dan verwacht. Echter, vanwege het uitdagende investeringsklimaat was het voor bedrijven en fondsen lastig om substantiële (vervolg)investeringen op te halen, waardoor de gemiddelde investeringsomvang juist licht achterbleef bij de verwachtingen.

Gevallen waarbij investeringsaanvragen niet (verder) in behandeling worden genomen, zijn onder andere te wijten aan het feit dat Invest-NL aanvullend dient te zijn aan de markt. Daarnaast moet er sprake zijn van

een positieve businesscase die tot doel heeft maatschappelijke impact te maken, passend bij de focusgebieden van Invest-NL.

Invest-NL heeft het mandaat om zowel direct te investeren in bedrijven en projecten als indirect via investeringsfondsen. In 2024 betrof zo'n 72% van de nieuwe committeringen directe investeringen (in de vorm van aandelenbelangen en leningen), tegenover zo'n 28% indirecte investeringen (in fondsmandaten).

Invest-NL blijft als een van de grootste impactinvesteerders van Nederland gericht op het aanpakken van financieringsknelpunten binnen maatschappelijke transitieën. De inzet wordt daarbij verbreed naar opkomende thema's zoals sociale impact, biodiversiteit en verduurzaming van de industrie. Daarnaast richt Invest-NL zich in toenemende mate op onderwerpen als technologische innovatie en weerbaarheid – onder meer in reactie op geopolitieke ontwikkelingen, de opkomst van sleuteltechnologieën zoals AI en de Europese strategische koers. Tegelijkertijd ontwikkelt Invest-NL nieuwe financiële instrumenten voor overheden en financiers, en breidt het eigen productaanbod uit – van voornamelijk risicokapitaal naar ook andere financieringsvormen, zoals projectfinanciering en venture debt. Invest-NL treedt daarbij vaker op als (lead) investor, met ruimte voor zowel kleinere als grotere tickets. Zo wordt het investeringsaanbod versterkt voor startups en scale-ups, én uitgebreid naar latere groeifases, gevestigde bedrijven en grotere projecten. Uit het IBO Bedrijfsfinanciering blijkt immers dat er met name nog een knelpunt bestaat bij financiering in de latere doorgroeifase; bij tickets vanaf € 10–50 miljoen.

Mobilisatie privaat kapitaal

In 2024 is door Invest-NL voor € 784 miljoen aan privaat kapitaal gemobiliseerd. In de eerste vijf jaar sinds de oprichting van Invest-NL komt hiermee het totaal gemobiliseerd privaat kapitaal uit op ongeveer € 3,2 miljard. In deze periode heeft Invest-NL zelf (bruto) zo'n € 1.145 miljoen van haar kapitaal gecommiteerd. Dat betekent dat elke geïnvesteerde euro door Invest-NL ruim drie euro aan privaat kapitaal mobiliseert. Dit is een positief resultaat aangezien het van belang is dat Invest-NL in haar werkzaamheden additioneel aan de markt opereert en daarbij bewerkstelligt dat andere private partijen (mee)investeren. Hiermee is Invest-NL complementair aan het bestaande aanbod op de financieringsmarkt.

Europa

Invest-NL blijft zich actief inzetten voor een optimale benutting van Europese financieringsinstrumenten en programma's. De samenwerking met de Europese Commissie en haar financieringsinstellingen draagt bij aan de ontwikkeling van innovatieve financieringsoplossingen en het mobiliseren van private investeringen. Zo fungeert Invest-NL als Nederlandse implementing partner van het InvestEU-programma, waarmee de EU het aanbod van langetermijnfinanciering voor strategische investeringen versterkt. Het InvestEU Fund wordt uitgevoerd via geselecteerde financiële partners en maakt gebruik van een EU-begrotingsgarantie van in totaal € 26,2 miljard. Deze garantie stelt de partners in staat om te investeren in projecten met maatschappelijke meerwaarde en een verhoogd risicoprofiel.

Een concreet voorbeeld is de investering van € 18 miljoen in BioBTX, een voorloper op het gebied van duurzame chemische technologieën. Deze investering draagt bij aan zowel de vermindering van CO₂-uitstoot als de

versnelling van de transitie naar een circulaire economie. De opzet van de financiering illustreert hoe publieke en private partijen gezamenlijk grootschalige investeringen in duurzame innovatie mogelijk maken. Dankzij de InvestEU-garantie van de Europese Commissie kon het investeringsbedrag van Invest-NL substantieel worden vergroot. Daarnaast heeft Invest-NL, eveneens met steun van de InvestEU-garantie, een investeringsronde van € 16 miljoen geleid in Thorizon. Deze Nederlandse deep-tech startup ontwikkelt geavanceerde, modulaire gesmolten-zoutreactoren. Invest-NL nam hiervan € 10 miljoen voor haar rekening.

Kerncijfers Investeringsactiviteiten

In tabel 1 is een overzicht opgenomen van de kerncijfers omtrent de investeringsactiviteiten over 2024. Een gedetailleerd overzicht van de portefeuille op transactieniveau is te vinden in het Voortgangsverlag 2024 van Invest-NL.

Tabel 1 – Kerncijfers Investeringsactiviteiten

	2024	2023	2022
<i>Aanvragen</i>	457	266	151
<i>Goedgekeurd</i>	53	30	27
<i>Gecommitteerd</i>	44	22	15
<i>Waarvan gericht op carbon-neutrale en/of circulaire economie</i>	27	17	15
<i>Netto gecommitteerd investeringsvolume (cumulatief)</i>	€ 959 mln.	€ 859 mln.	€ 617 mln.
<i>Waarde uitgekeerde portefeuille per ultimo</i>	€ 458 mln.	€ 354 mln.	€ 220 mln.
<i>Totaal gemobiliseerd kapitaal in boekjaar</i>	€ 784 mln.	€ 692 mln.	€ 584 mln.
<i>Aangetrokken Europees kapitaal/garanties</i>	€ 23 mln.	€ 19 mln.	€ 106 mln.

ii. Ontwikkelactiviteiten

Invest-NL Business Development heeft als doel de investeringsbereidheid van financiers en investeerders te vergroten door knelpunten weg te nemen die groei en opschaling van bedrijven in de weg staan.

In tabel 2 is een overzicht opgenomen van het aantal gerealiseerde ontwikkelactiviteiten met een uitsplitsing naar activiteiten die zijn gericht op een carbon-neutrale en/of circulaire economie.

Tabel 2 – Ontwikkelactiviteiten Business Development

	Gerealiseerd			Waarvan gericht op een carbon-neutrale en/of een circulaire economie			Werk in uitvoering per jaareinde	Waarvan gericht op een carbon-neutrale en/of een circulaire economie	
	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2024	
<i>Markontwikkeling</i>	39	24	21	28	16	18	50	35	
<i>Financiële instrumenten</i>	11	5	2	5	3	2	19	13	

In 2024 zijn er in totaal 39 marktontwikkelingstrajecten gerealiseerd en 11 financiële instrumenten ontwikkeld.

Marktontwikkeling richt zich op het signaleren en adresseren van structurele knelpunten bij financiering en opschaling. Samenwerking binnen ketens en tussen publieke en private partijen is hierbij vaak essentieel. In dit kader biedt Invest-NL via Business Development juridische, technische en marktinhoudelijke expertise om financieringsknelpunten te doorbreken en proposities investeerbaar te maken.

Daarnaast wordt actief ingezet op het versterken van nationale en internationale samenwerkingen binnen de waardeketen. De inzet is gericht op het openen van markten, het verlagen van risico's en het vergroten van de bereidheid tot financiering.

Een concreet voorbeeld hiervan is de gezamenlijke inzet van Foodvalley NL en Invest-NL om opschalingsstrategieën voor de alternatieve eiwitsector in kaart te brengen. Deze sector staat aan de vooravond van een sterke groeifase en wordt in 2030 geschat op een marktwaarde van ruim € 10 miljard. Startups en scale-ups stuiten echter op belemmeringen bij het opschalen van hun activiteiten. De studie identificeert deze knelpunten en doet aanbevelingen voor een robuust ecosysteem, waaronder betere toegang tot gedeelde faciliteiten.

Vanuit het opgebouwde netwerk en de kennispositie in deze sector investeerde Invest-NL onder meer in Protix, producent van insectenproteïnen als alternatief voor dierlijke eiwitten. Deze investering draagt direct bij aan de eiwittransitie en versterkt de innovatieve slagkracht van de sector. Ook verstrekte Invest-NL financiering aan Meatable, een pionier in gekweekt vlees, dat met zijn technologie inzet op vleesproductie zonder dierenleed en met minimale ecologische impact – een belangrijke stap richting duurzamere vleesconsumptie.

Eerder publiceerde Invest-NL een vergelijkbare studie over groene chemie, gericht op versnelling van opschaling en marktontwikkeling. Ter vervolg wordt momenteel een Financieringstafel voorbereid, waarin beleidsmakers en financiële partijen samenwerking aan nieuw financieringsoplossingen voor bedrijven in deze sector.

In 2024 is de positionering van de ontwikkeltaak van Invest-NL verder aangescherpt. Waar propositiebegeleiding voorheen als een afzonderlijke categorie werd beschouwd, is deze in 2024 geïntegreerd in de bredere marktontwikkelingsaanpak. Hierdoor is het aantal geregistreerde marktontwikkelingsactiviteiten in 2024 aanzienlijk hoger dan in voorgaande jaren. Met de integratie beoogt men een meer coherente en herkenbare portfolio van samenhangende projecten te creëren die bijdragen aan de transitieopgaven.

Wanneer blijkt dat financieringsbarrières niet (uitsluitend) via marktontwikkeling kunnen worden opgelost en er sprake is van een gebrek aan financiering in de markt (marktfalen), ontwikkelt Invest-NL Business Development (ook) financiële instrumenten. Dit is gericht op het verbeteren van de toegang tot financiering via marktpartijen, met als doel het financieringslandschap aan te vullen, (buitenlandse) investeerders aan te trekken en – in samenwerking met (publieke) partners – fondsen en fondsstructuren te ontwikkelen.

In tabel 3 is een gedetailleerder overzicht opgenomen van de Business Development projecten in 2024. Toelichting op deze projecten is te vinden in het Voortgangsverslag 2024 van Invest-NL.

Tabel 3 – Projecten Business Development ultimo 2024

Categorie	Naam project
Financiële instrumenten	<ul style="list-style-type: none"> – Energiebesparende Maatregelen MKB – Energiebesparingsfonds mkb – Tijdelijke Huisvesting / Circulaire restwaarde – Warmtefonds (voorheen WFFS) – Carbon Credits in de Businesscase – GelijkGezond – Nationaal Groeifonds – ronde 3 – Ontwikkeling Beschermingsvoorziening Economische Veiligheid – EIF Sustainability Portfolio Guarantee aanvraag – Haalbaarheidsverkenning InvestEU Advisory Hub – NESEC fonds
Marktontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> – Autarkische Natte Infra – Cellcius – Deelname beoordelingscommissie Systeem-integratie Ijmuiden Ver Bèta – EBN Geothermie – Elektriciteit uit water – H2 Trading Hub – JTM aanvraag Nederland (grootschalige warmteprojecten) – Onderzoek CE Delft – Versnellen warmtetransitie (economische inzichten) – Project Duinwijck – RAI – Samenwerking EBN/RES RDH – Solar maakindustrie Value Gap – Verduurzaming onderwijsvastgoed fase 3 – Circular by Design – End-of-Waste – Fabriekloos BBC opschalen – GNCE CE Accelerator – Externe experts bedrijfsbegeleiding – Groeifonds aanvragen Bio-CE 2/3 – JICE – Niaga / Auping – Ondersteuning industriële Bio-CE scaleup programma's – Plastic Pact – Primer circulaire textielindustrie – Versnellingshuis – Visie ontwikkeling & stakeholder engagement – WCEF 2024 en week van CE – Werktafels I&W Financiering Circulaire Economie – C – 3PO – Fase 1 Inventarisatie – FA Next 2022–2024 + Startlife – Opschaling Weeding Robots – Verkenning MP-Fabriek (Fascinating) – HealthKIC III – Zorgambassade – H2 OpschalingsInstrument («hoi») – PIDI -Delta Corridor – Pilot Financiering in Transitie (FIT) – Pilot Private Investerings voor Transitie (PIT) – EU Funding Event – Europese Routekaarten

Impact

Invest-NL voert een impactbeleid waarbij alle investerings- en ontwikkelactiviteiten worden beoordeeld op hun potentiële maatschappelijke en ecologische impact. Het realiseren van impact is een vereiste om in aanmerking te komen voor financiering door Invest-NL of ondersteuning via de ontwikkeltaak. Ter onderbouwing en toewijzing van de impact van haar investeringen, heeft Invest-NL zich aangesloten bij de principes van het Platform Carbon Accounting Financials (PCAF). PCAF bevordert de transparantie en bewustwording rondom de uitstoot van broeikasgassen in de financiële sector.

Daarnaast zijn de impactdoelstellingen van Invest-NL mede geïnspireerd op de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. Het impactkader van Invest-NL richt zich primair op een carbon-neutrale en circulaire economie (SDG 13 en SDG 12), betere, betaalbare en toegankelijke zorg (SDG 3), duurzame werkgelegenheid, economische groei en innovatie (SDG 8 en SDG 9). Op basis van nadere analyses is in 2024 besloten om dit kader uit te breiden door voortaan ook investeringen te ondersteunen die bijdragen aan herstel van biodiversiteit (SDG 15) of schoon en toegankelijk drinkwater (SDG 6).

In tabel 4 is een overzicht opgenomen van de kerncijfers omtrent impact over 2024.

Tabel 4 – Kerncijfers Impact

	2024	2023	2022
<i>R&D uitgaven van portfolio-bedrijven</i>	€ 389 mln.	€ 230 mln.	€ 246 mln.
<i>> waarvan aan Invest-NL toe te schrijven</i>	€ 29 mln.	€ 23 mln.	€ 25 mln.
<i>Fte's werkzaam bij portfolio-bedrijven</i>	14.292	6.901	5.463
<i>> waarvan aan Invest-NL toe te schrijven</i>	928	560	380
<i>Vermeden CO₂ door portfolio-bedrijven (in ton)</i>	12.100 ¹	643.100	51.200
<i>> waarvan aan Invest-NL toe te schrijven</i>	300	27.100	1.700

¹ De forse afname in vermeden emissies kwam voor een groot deel voort uit de succesvolle exit uit Sif en het faillissement van Umincorp. Daarnaast is het aandeel van Invest-NL bij een aantal participaties verwaterd.

Vooruitblik

Dit jaar viert Invest-NL haar vijfjarig bestaan. Hoewel de organisatie nog volop in ontwikkeling is, is zij in korte tijd uitgegroeid tot een prominente speler in het publieke investeringslandschap. Naast de inzet van eigen kapitaal vervult Invest-NL in toenemende mate een bredere systeemrol: het mobiliseren van privaat kapitaal ten behoeve van de maatschappelijke transities.

Ik heb er vertrouwen in dat Invest-NL door zal blijven groeien als belangrijk vehikel voor investeringen in innovatie en het versterken van het verdienvermogen van onze economie. In 2025 richt Invest-NL zich, mede dankzij de eergenoemde additionele middelen, onder meer op verbreding van het instrumentarium – zoals met *blended finance* – en op het beter bedienen van bedrijven met een grotere financieringsbehoefte. Samenwerking met publieke en private partners blijft daarbij centraal staan, onder andere binnen ketens en Europese programma's. Ook zet Invest-NL verdere stappen in de verkenning van haar rol op het gebied van *dual use* en defensiegerelateerde investeringen en de samenwerking met pensioenfondsen, gericht op de inzet van institutioneel kapitaal voor impactvolle investeringen.

Ondanks de Rijksbrede taakstelling op subsidies, die ook leidt tot een forse bezuiniging op de ontwikkeltaak van Invest-NL, blijft de afdeling Business Development een belangrijke rol spelen. De focus ligt daarbij steeds meer op het investeerbaar maken van proposities en het ontwikkelen van financiële instrumenten. Deze activiteiten stellen Invest-NL nog beter in staat om structurele knelpunten in de financiering van innovatieve ondernemingen aan te pakken.

Tot slot zal actief worden doorgewerkt aan de eerdergenoemde voorbereiding van de integratie van Invest-NL en Invest International. Het

toewerken naar één krachtige nationale investeringsinstelling biedt kansen voor een breder, slagvaardiger en beter afgestemd instrumentarium voor ondernemers met nationale én internationale ambities.

De Minister van Economische Zaken,
V.P.G. Karremans